

Sınıf Yönetimi

13. HAFTA

Sınıfta Özel Grupların Yönetimi

Doç. Dr. Melike ARSLAN

İçerik

- Okul başarısızlığı
- Özel eğitim
- Engel türleri

Okul başarısızlığı

- “Okulda başarısızlık” veya “okulda düşük başarı” terimi, kapasite ile başarı arasındaki uygunsuzluğa işaret eder ve öğrenci, zihinsel gücünün sağlayabileceğinden daha düşük notlar aldığı anda, kullanılmaktadır.

Okul Başarısızlığının Nedenleri

1. *Düşük Motivasyon,*
2. *Ailenin Etkisi,*
3. *Kardeş Kıskançlığı ve Mukayesesi,*
4. *Okulun, Öğretmenin ve Arkadaşlarının Etkisi,*
5. *Maddi Olanakların Sınırlı Olması,*
6. *Psikolojik Faktörler.*

Öğrencinin Okul Başarısızlığı ile İlgili Çözüm Yolları

- Öğrencilerle sürekli ve pürüzsüz bir iletişim kurmalıdır.
- Öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine fırsat vermelidir.
- Öğrencilerin ilgi, yetenek ve değerlerine saygı duymalıdır.
- Başarısızlıklarını aşırı cezalarla, dayakla ya da çok sevilen şeylerden mahrum bırakmakla cezalandırmamalıdır.
- Başarısızlığın çaba gösterildiği takdirde giderilebileceğini unutmamalıdır.
- Öncelikle konu başarısızlığa götüren nedenleri araştırmalıdır.
- Öğrencilerle işbirliği içinde sorunları çözmeye çalışmalıdır.

Öğrencinin Okul Başarısızlığı ile İlgili Çözüm Yolları

- Öğrencileri arkadaşları ile asla mukayese etmemelidir ve bunu onlara hissettirmemelidir.
- Sınıf içindeki ilişkilerini sık sık gözden geçirmelidir. Kavgalardan, tartışmalardan ve şiddet gösterilerinden uzak durmalıdır.
- Öğrencilere her zaman güvenmelidir ve bu güvenini onlara hissettirmelidir.
- Velilerle ve ilgili uzmanlarla (psikiyatrist, psikolojik danışman ve rehber vb.) mutlaka ilişki halinde olmalıdır ve bunu sistemli bir şekilde yapmalıdır.
- Öğrencilerin kaygılarını arttıracak yaklaşımlardan kaçınmalıdır.

Özel eğitim

- Beden, zihin, duygu ve sosyal özelliklerindeki olağan dışı ayrıcalıkları nedeni ile normal eğitim hizmetlerinden yeterince yararlanamayan çocuklara özel eğitime muhtaç çocuklar denir.
- Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için özel yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile onların özür ve özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitime “özel eğitim” denir.

Özel eğitim neyi öğretir

- Genel eğitimden içerik yönünden farklılaşmaktadır. Olağan çocukların edindikleri becerilerin büyük bir kısmını yetersizlikten etkilenmiş özel eğitime ihtiyacı olan çocuklara yoğun ve sistematik bir şekilde öğretmek gerekir.
- Genel eğitimde içerik, çocuklar için merkezi programlarla belirlenirken, özel eğitimde programın içeriğini çocukların ihtiyaçları belirler.

Engel türleri

- Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin sınıflandırması
 - Zihinsel öğrenme yetersizliği
 - İşitme yetersizliği
 - Görme yetersizliği
 - Ortopedik yetersizliği
 - Dil ve konuşma güçlüğü
 - Özel öğrenme güçlüğü
 - Duygusal, davranışsal ve sosyal uyum güçlüğü
 - Üstün zeka ve yetenek
 - Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu

1- Zihinsel öğrenme yetersizliği olan bireyler₁

Zihinsel fonksiyonların işleyişinde önemli bir sınırlama olmasıdır.

Zihinsel engel bir hastalık değildir ve akıl hastaları ile karıştırılmaması gerekir. Zihinsel engelli kişiler yavaş öğrenir ve öğrenme kapasiteleri sınırlıdır.

1- Zihinsel öğrenme yetersizliği olan bireyler₂

Eğitimi

1. Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler: Normale yakın zekaya sahip olduklarından akademik becerilerin eğitimi verilir. Yaşlarına göre gecikmeler yaşanabilir.
2. Orta düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler: Zeka düzeyleri daha düşüktür. Akademik becerileri almakta zorluk yaşarlar. Öz bakım ve günlük hayatlarını sürdürme eğitimi verilmelidir.
3. Ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler: Zeka düzeyleri çok düşüktür. Uyum problemi çok yaşarlar. Davranış problemleri vardır.

1- Zihinsel öğrenme yetersizliği olan bireyler₃

Yönetimi

1. Çocuğa başarabilceği görevler verilmelidir.
2. Verdiği yanıtın doğru olup olmadığı belirtilmelidir. Pekiştirme zaman geçirmeden ve açık bir şekilde yapılmalıdır.
3. Görevlerin çocuğun düzeyine uygun olması sağlanmalıdır.
4. Bilgilerin bir durumdan diğer duruma aktarılmasına yardımcı olunmalıdır.
5. Bir defada birçok kavramı öğrenemediklerinden, öğretilcek kavramların sayısı ayarlanmalıdır.

2- İşitme yetersizliği olan bireyler₁

- İşitme özürü, kişinin işitme duyarlılığının, gelişim, uyum, ve özellikle iletişimdeki görevleri yeterince yerine getiremeyişinden ortaya çıkan durumdur.
- İşitme ölçümleri “işit ölçer” (odiyometre) denilen araçlarla yapılmaktadır. Bu yol, bireye verilen sesli uyarıların birey tarafından alınıp alınmadığını, yine bireyin kendisinin bildirmesine dayanan yoldur. Bu yolla söz konusu öğrencilerin kaç “desibellik” bir sesi duydukları belirlenebilir.

2- İşitme yetersizliği olan bireyler₂

Sınıfta İşitme Özürlü Öğrencilerin Yönetimi

- 1 Öğretmen, işitme özürü olan öğrencileri en kısa sürede fark edebilmelidir. İşitme özürü olan öğrenciler, öğretmenleri tarafından zamanında fark edilmez ve gereken önlem alınmazsa, işitme özürü yanında bir takım uyum problemleri gerçekleştirebilir.
2. Öğretmen, işitme özürü olan öğrencileri, sınıfta söylenenlerin hepsini kolaylıkla işitebilecek bir yere oturtmalıdır. Sınıfta önemli ve sürekli çalışmalar neredede yapılıyorsa, öğretmen en çok neredede bulunuyorsa öğrenci oraya en yakın ve orayı en iyi görebilecek bir yere oturtmalıdır.

2- İşitme yetersizliği olan bireyler₃

Sınıfta İşitme Özürlü Öğrencilerin Yönetimi

3. Öğrencinin işitme özürlü oluşu, öğrencinin bulunmadığı bir günde, sınıf arkadaşlarına anlatılmalıdır. Öğrencileri, bu öğrenciye nasıl davranacakları konusunda öğretmen yönlendirmelidir.
4. İşitme özürü olan öğrenci, her türlü faaliyete katılmalıdır. Kümelere girebilmeli ve bu konuda gereken beceriler ona kazandırılmalıdır.
5. İşitme özürlü öğrenciler, küçük sınıflara konulmalıdır. Özel ders tekrarına küçük sınıflarda daha fazla zaman ayrılabilir. Bu sınıflarda işitme özürlü öğrenciler adına bir öğrencinin de not almasını ve öğrencinin dersi gözleyerek takip etmesini sağlamalıdır.

3- Görme yetersizliği olan bireyler₁

- Görme özörlünün tanımı, özgün durumuna göre iki şekilde yapılmaktadır. Biri, kör olarak adlandırılan, bütün düzeltmelere rağmen iki gözle görmesi 1/10'dan daha aşağı olan ve eğitim öğretim çalışmalarında görme gücünden yararlanması mümkün olmayan bireydir. İkincisi ise, az gören olup, bütün düzeltmelere rağmen iki gözle görmesi 1/10 ile 3/10 arasında olan ve özel bir takım araç ve yöntemleri kullanmadan eğitim, öğretim çalışmalarında görme gücünden yararlanması mümkün olmayanlardır.

3- Görme yetersizliği olan bireyler₂

Bu Öğrencilerin Yönetimi

1. Sınıftaki normal öğrenciler, zaman zaman görme özürlü olan öğrencilere rehberlik etmelidir. Ancak, bu rehberlik öğrenciyi çok fazla bağımlı kılmamalıdır.
2. Görme özürlü öğrencileri eğitirken, bireyselleştirilmiş öğretim yapılmalı ve onlara ekstra zaman ayırmalıdır.
3. Görme özürlü öğrencileri, yazı tahtasını ve diğer materyalleri rahat görebilecek şekilde ön sıralara oturtmalıdır.
4. Öğretmen tahtaya yazı yazarken yazdıklarını yüksek sesle okumalıdır ve böylece özürlü öğrencilerin de izlemesini sağlamalıdır.

3- Görme yetersizliği olan bireyler₃

Bu Öğrencilerin Yönetimi

5. Sınıftaki normal öğrenciler not tutarken, tuttukları notların bir nüshasını veya fotokopisini görme özürli öğrencilere vermelidir.
6. Görme özürü olan öğrenciler, diğer öğrencilerin katıldığı her etkinliğe katılmaları cesaretlendirilmelidir. Eğer bu olanaklı değilse ek etkinlikler verilmelidir.
7. Ödev vb. çalışmalarını tamamlayabilmeleri için ek zaman vermelidir.
8. Görme özürli öğrenciler için özel eğitim materyalleri almalı veya hazırlamalıdır. Okunması gereken materyallerin “Braille alfabesi” ile yazılmasını ya da bunların kasede veya CD’ye okunmasını sağlamalıdır.

4- Ortopedik (bedensel) yetersizliği olan bireyler₁

- Ortopedik yetersizliği olan bireyler, bütün düzeltmelere rağmen iskelet, sinir sistemi, kas ve eklemlerindeki özürlerinden dolayı normal eğitim-öğretim çalışmalarından yararlanamayanlar olarak tanımlanmaktadır.
- Sebepleri
 1. *Merkezi Sinir Sisteminin Zedelenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Bedensel Yetersizlikler,*
 2. *Kas-İskelet Sisteminin Etkilenmesi Sonucu Ortaya Çıkan Bedensel Yetersizlikler,*
 3. *Doğuştan Olan Bedensel Yetersizlikler,*
 4. *Kazalar ve Diğer Hastalıklar Sonucunda Ortaya Çıkan Bedensel Yetersizlikler.*

4- Ortopedik (bedensel) yetersizliği olan bireyler₂

- Bu öğrencilerin yönetimi
 1. Öğretmen, bedensel özürlü öğrencilerin yetersizliğinin, tüm kişiliğinin çok önemli olmayan bir bölümünü oluşturduğunu, bu öğrencilerin de ilgileri, istekleri ve yapmak istedikleri bulunduğunu normal öğrencilere anlatmalıdır.
 2. Öğretmen, bedensel yetersizliği olan ve olmayan öğrencilerin birbirlerine karşı anlayışlı olmaları gerektiğini zaman zaman vurgulamalıdır.

4- Ortopedik (bedensel) yetersizliği olan bireyler₃

- Bu öğrencilerin yönetimi
3. Öğretmen, öğretim materyallerini, bu çocukların özelliklerine olduğu kadar, öğrenme güçlüklerinin özelliğine göre de uyarlamalıdır.
 4. Öğretmen anlayışlı davranarak, bedensel özürü bulunan öğrencilerin çoğunun da normal öğrenciler gibi kendilerine verilen görevleri başarılı bir şekilde yerine getirebileceklerine inanmalıdır.

4- Ortopedik (bedensel) yetersizliği olan bireyler₄

- Bu öğrencilerin yönetimi
5. Öğretmen, bedensel özürü bulunan öğrencilerin, kısmen de olsa onları katılabilecekleri faaliyetler dışında bırakmamalıdır.
 6. Eğer öğretmen, sınıf faaliyetlerini özürlü öğrencinin de işe yarayabileceği ve olup bitenlere kendi çapında katılabileceği bir şekilde düzenleyebilirse, öğrenciler özürlü arkadaşlarının karşısında ne büyük bir huzursuzluk duyacaklar ne de gereğinden fazla ona merhamet gösterip durmadan yardımına koşacaklardır.

5- Dil ve konuşma yetersizliği olan bireyler₁

- Konuşma özürü, konuşmanın akışında, ritminde, tizliğinde (ince), vurgularında, ses birimlerinin çıkarılışında, eklemlenişinde, artikülasyonunda (telaffuzunda) ve anlamındaki bozukluğa denir.

5- Dil ve konuşma yetersizliği olan bireyler₂

- Konuşma özürü, konuşmanın akışında, ritminde, tizliğinde (ince), vurgularında, ses birimlerinin çıkarılışında, eklemlenişinde, artikülasyonunda (telaffuzunda) ve anlamındaki bozukluğa denir.
- Bu öğrencilerin yönetimi
 1. Konuşma gelişiminde, öğrencilerin en çok taklit etmek istedikleri kişi öğretmendir. Bu nedenle öğretmen, iyi konuşan örnek bir kişi olması gerektiğini unutmamalıdır.
 2. Konuşma, konuştuğca öğrenilen ve pekiştirilen bir beceridir. Bu nedenle, öğrenci konuşmaya istekli hale getirilmelidir. Düzgün konuştuğunda bunun öğretmen tarafından fark edilip, takdir edildiğini ve her zaman edileceğini hissettirmelidir.

5- Dil ve konuşma yetersizliği olan bireyler₃

- Bu öğrencilerin yönetimi
3. Öğretmen, sınıf ortamında okuma ve konuşma çalışmalarına zaman ayırmalı ve sınıf dışında da bu çalışmalara devam etmek için öğrenciyi teşvik etmelidir.
 4. Öğretmen, sınıf içindeki diğer öğrenciler tarafından konuşma özürlüğüne alay konusu yapılmamasını sağlamalı ve problemin çözümünde birlikte hareket etme konusunda görüş birliğine varmalıdır.
 5. Öğretmen, konuşma bozukluğundan dolayı öğrenciye baskı yapmamalı, aşağılamamalı ve daima destekleyici olmalıdır.

5- Dil ve konuşma yetersizliği olan bireyler₄

- Bu öğrencilerin yönetimi
6. Öğretmen, öğrencinin problemi hakkında mümkün olduğu kadar fazla bilgi toplamalıdır. Benzer iletişim bozukluğu olan öğrencilerle çalışmış veya yaşamış öğretmenlerden de yeri gelince yararlanmalıdır.
 7. Öğretmen, öğrenciyi aşırı koruyuculuktan sakındırmalıdır. Ama ihtiyaçlar konusunda uyanık olmalıdır.
 8. Öğretmen, onlardan henüz yapamayacakları bir etkinlik istememelidir. Konuşmada güçlük çeken bir öğrenciyi, derste kendisini küçük düşürüp engellemelere yol açmayacak kadar müsait durumlarda kaldırmalıdır.

6- Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler₁

- *Öğrenme güçlüğü*, çocuğun okuma, yazma, aritmetik ya da dinleme, konuşma, akıl yürütme yeteneklerini kazanmada ve kullanmada yaşanan güçlüktür. Genellikle öğrenme güçlüğü, çocuğun bilgi işlem süreçleri ve bilgiyi öğrenme yeteneği ile ilgili bir problemle birlikte, kendini idare etme ve sosyal becerilerdeki zorluğunu da yansıtır.
- Öğrenme güçlüğüne yol açan nedenler, çoğu zaman bilinmemektedir. Ancak, öğrencinin öğrenmesine ket vuran bir takım etmenler belirlenmiştir. Bunlar, (1) beynin hatalı işleyişi, (2) biyo-kimyasal, (3) kalıtsal ve (4) çevresel etmenlerdir.

6- Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler₂

Özellikleri

- Normal veya normalin altında bir zeka seviyesi,
- Kendini rahat ifade edememe,
- Hareketlerde koordinasyon eksikliği,
- Yön belirlemede bozukluk; sağ-sol, alt-üst, yukarı-aşağı, ön-arka kavramlarını ayırt edememe,
- Laterelleşme bozukluğu (sağ ile solu tayin edememe),
- Görme algısında bozukluklar,
- İşitme algısında bozukluklar

6- Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler₃

Özellikleri

- Duygusal dengesizlik,
- Okuma bozuklukları (telaffuz bozukluğu, sesin monotonluğu, benzer seslerin karıştırılması),
- Kelime, hece ve harfleri yanlış okuma,
- Kelime unutma (harf, hece veya kelime atlama, ilave etme, satır atlama, bir önceki satırı okuma),
- Okuduğunu anlayamama ve açıklayamama,
- İmla bozuklukları,
- Yazı bozuklukları (doğru kopya edememe, harfleri doğru yazamama, yazıyı satıra veya sayfaya uygun şekilde yerleştirememe),
- Yazarken harfleri ters çevirme.

6- Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler₄

Yönetimi

1. Öğrenme güçlüğü olan öğrencinin normal zeka düzeyine sahip olması nedeniyle ve öğretmenin ek bir yardım almadan bu öğrencilere eğitim sağlaması gerekebileceğinden öğrencinin düzeyine dikkat edilmelidir.
2. Birşeyin yapılarak gösterilmesi ve davranışların basitten karmaşığa sunulması halinde başarılı olunur.
3. Çocuk yeni beceriler kazandıkça ödüllendirilmelidir.
4. Gelişimleri sürekli takip edilmelidir.
5. Cesaretlendirici ve kendine güvenini artırıcı bir tutum izlenmelidir.

7- Duygusal, duysal ve sosyal uyum güçlüğü olan bireyler₁

- Uyum, bireyin sahip olduğu özellikler ile çevresinden gelen uyaranlara karşı istenilen davranışları gösterebilmesidir. Uyumsuzluk ise, bireyin taşıdığı özelliklerin kendi benliği ile çevresindeki uyaranlara karşı istenilen davranışları göstermemesidir. Uyumsuz çocuk ise, kendi benliği ve çevresi ile dengeli ilişki kuramayan, bu ilişkiyi sürdüremeyen, bu nedenle gelişimleri engellenen, çevresindeki uyaranlara gerekli davranışı gösteremeyendir.

7- Duygusal, duygusal ve sosyal uyum güçlüğü olan bireyler₂

Yönetimi

1. Sabır ve sebat, uyum bozukluğu olan öğrencilerle çalışan öğretmenin sahip olması gereken kişilik özelliklerin başında yer almalıdır.
2. Öğrencilerle sevgi ve güvene dayalı bir ilişkiye girmelidir.
3. Öğretim aktivitelerini ve materyallerini, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına uygun, etkili ve yaratıcı olmalarını sağlayacak şekilde düzenlemelidir.
4. Öğrencilerin ruhsal gelişimini olumsuz yönde etkileyen; öğrencilere değer vermeme, onları horlama, haksız yere eleştirme, başkalarıyla karşılaştırma, alay etme, notu baskı aracı olarak kullanma gibi davranışlardan kaçınmalıdır.

7- Duygusal, duygusal ve sosyal uyum güçlüğü olan bireyler₃

Yönetimi

5. Öğrencilerle ilk ilişkilerinde, onlardan beklediği davranışları belirlemelidir.
6. Öğrencilerin uygun davranışlarını pekiştirmeli, olumsuz davranışları bazen görmezlikten gelmelidir.
7. Olumsuz davranışlara neden olan çevre koşullarını iyi bilmelidir. Uygun sosyal ortamlar oluşturarak öğrencilerin uygun olmayan davranışlarının giderilmesine çalışmalıdır.
8. Öğrencilerin uygunsuz davranışları için anne-baba ile sürekli iletişim içinde olmalı ve gerektiğinde uzman görüşüne başvurmalı ve işbirliği yoluna gitmelidir.

8- Üstün zeka ve yeteneği olan bireyler₁

- Zeka bölümleri ölçüt veya dayanak alınarak yapılan sınıflamada, Z.B.'leri 130 ve daha yüksek olan çocuklar üstün yetenekli ve zekalı çocuk olarak kabul edilmektedir.
- Milli Eğitim Bakanlığınca ise şu iki tanım yapılmaktadır. Üstün zekalı çocuk, zeka bölümü çeşitli ölçeklerde sürekli olarak 130 ve daha yukarı olanıdır. Üstün özel yetenekli çocuk ise, zeka bölümü çeşitli ölçeklerle sürekli olarak 110 veya daha yukarı olup, güzel sanatlar, teknik v.b. alanlarda yaşıtlarından belirli ölçüde üstün olandır.

8- Üstün zeka ve yeteneği olan bireyler₂

- Yönetimi
 1. Normal sınıflarda eğitilmek durumunda kalındığı zaman, öğrencinin üstün yeteneği ve hızlı gelişmesi dikkate alınarak eğitimde *hızlandırma* ve *zenginleştirme* düzenlemeleri yapılabilir.
- *Hızlandırma*, çocuğun üstün yeteneği ve hızlı gelişmesi dikkate alınarak onun yaşıtlarından önce eğitime (okula ve sınıfa) alınmasına ve sınıflarını daha erken geçmesine dayalı bir uygulamadır ve ilköğretimden üniversiteye kadar her düzeydeki uygulamayı kapsayabilmektedir.

8- Üstün zeka ve yeteneği olan bireyler₃

- Yönetimi
- *Zenginleştirme* uygulaması ise, üstün yetenekli öğrencilerin kendi yaşlıları arasında ve normal sınıflarında tutularak, çalışmalarını normale göre daha zengin hale getirme yoluyla alınan önlemlere denilmektedir. Zenginleştirme yatay ve dikey olmak üzere iki türde yapılabilmektedir.
- Normal sınıflarda yedi ders varsa, üstün yetenekli öğrenci için bir-iki ders daha eklenebilir ve buna *yatay zenginleştirme* adı verilir. Burada etkinliklerin türünü çoğaltma söz konusudur.
- *Dikey zenginleştirme* ise, ders ve etkinlik sayısı aynı kalmakta, fakat üstün yetenekli öğrenci normallerin işlediği konuda daha derinliğine çalışma yapmaktadır.

9- Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan bireyler₁

- Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu bazen Dikkat Eksikliği Bozukluğu olarak adlandırılır. Bu iki terim sıklıkla eş anlamlı olarak kullanılır. Çok benzer ve ilişkili olsalar da farklı durumları kapsarlar. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu olan kişilerin dikkat süreleri ile ilgili güçlükleri vardır; dürtüsel-istekleri erteleyememe ve aşırı hareketli (hiperaktif) dirler. Dikkat Eksikliği Bozukluğu olanların hiperaktivitesi yoktur. Ancak dürtüsellik ve dikkat eksikliği ile ilgili problemleri paylaşırlar .

9- Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan bireyler₂

- **Hiperaktivite ve Dikkat Eksikliğinin Ortaya Çıkma Sebepleri**
- *1. Beyin Hasarları, 2. Genetik Faktörler, 3. Doğum Öncesi ve Sonrasında Yaşanan Sorunlar.*

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu olan çocuğun özellikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Genellikle çok konuşur.
- Çoğu zaman elleri, ayakları kıpır, kıpırdır ya da oturduğu yerde kıpırdanıp durur.
- Sınıfta ya da oturması istenilen diğer yerlerde oturduğu yerde kalkar.
- Dikkatini bir işte devam ettiremez.
- Bir işi bitirmeden başka bir işe geçer.

9- Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan bireyler₃

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu olan çocuğun özellikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Düzensiz olma, gerekli eşyalarını unutma veya kaybetme eğilimindedir.
- Çoğu kez kendisine sorulan soru tamamlanmadan cevap vermeye çalışır.
- Genellikle başkalarının sözünü keser.
- Çoğu kez başkalarının verdiği yönergeleri izlemekte güçlük çeker.
- Herhangi bir konuda sırasını bekleme güçlüğü yaşar.
- Genellikle üzerine aldığı görevleri ve etkinlikleri düzenlemede zayıftır.
- Çoğu kez uygun olmayan durumlarda koşuşturup durur ya da tırmanmaya çalışır.
- Yapılacak günlük etkinlikler konusunda çoğu zaman unutkanlıktır.
- Özellikle okuma ve yazmada zorluk çeker.

9- Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan bireyler₄

Yönetimi

1. Öğrenciler ile ilgili kural ve beklentileri açıkça belirtmelidir.
2. Öğrencilere yüklenebilecekleri oranında sorumluluk vermelidir.
3. Sık sık ve anında ödüllendirme yoluna gitmelidir.
4. Gün boyu sık sık ara vererek öğrencilerin hareket etmelerine fırsat vermelidir.

9- Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan bireyler₄

Yönetimi

5. Teneffüslerde ders yapmaktan kaçınmalıdır.
6. Öğrencilerin dikkat süresine uygun olarak çalışma yükünü azaltmalıdır. Ev ödevlerini başarabilecekleri şekilde küçük parçalara bölmelidir.
7. Öğrencileri, problemleri çözme hızına göre değil, çözme sürecine göre ödüllendirmelidir.
8. Bu öğrenciler ile iletişim kurarken, dikkatlerini çekmek ve hareketlerini yavaşlatmak için onlara fiziksel olarak yakın olmalıdır. Bununla birlikte öğrencilere dokunmalı ve onlarla göz teması da kurmalıdır.

KAYNAKLAR

- Gülşen, C. (2011). Kuram ve Uygulamada Sınıf Yönetimi. *Ankara: Anı Yayıncılık.*
- Güneş, F. (2014). *Sınıf yönetimi: Yaklaşım ve modeller.* Pegem Akademi.
- Shindler, J. (2016). *Dönüştürücü Sınıf Yönetimi.* Eğitim Yayınevi.